Από το Συναξάρι - Ο άγιος Παυλίνος επίσκοπος Νόλης

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 22 Ιουνίου, 2019

22 Ιουνίου

Ο άγιος πατέρας μας Παυλίνος γεννήθηκε στο Μπορντώ περί το 353. Η οικογένειά του ανήκε στην ανώτερη ρωμαϊκή αριστοκρατία και κατείχε απέραντες εκτάσεις στην Γαλατία, την Καμπανία και την Ισπανία. Έλαβε υψηλή μόρφωση κοντά στον Αυσόνιο, τον μεγαλύτερο ρήτορα της εποχής του, και τόσο διακρίθηκε στην ποιητική τέχνη ώστε τιμάται ως ένας από τους μεγαλύτερους ποιητές της λατινικής Χριστιανοσύνης.

Μόλις ενηλικιώθηκε του ανατέθηκαν υψηλές πολιτικές θέσεις: έγινε μέλος της Συγκλήτου, έλαβε το αξίωμα του υπάτου και χρημάτισε μάλιστα διοικητής της Καμπανίας (380). Διαμένοντας ένα διάστημα στην Ισπανία για υποθέσεις του, νυμφεύθηκε εκεί την πλούσια αρχόντισσα Θηρασία, κατόπιν δε εγκαταστάθηκε στην Ακουϊτανία στα κτήματά του μοιράζοντας τον χρόνο του ανάμεσα στην διαχείριση των υποθέσεών του και στις λογοτεχνικές δραστηριότητές του.

Η συνάντηση με τον άγιο Βικτρίκιο της Ρουέν (7 Αυγ.) και τον άγιο Μαρτίνο

Τουρώνης (11 Νοεμ.), ο οποίος τον θεράπευσε από μία ασθένεια του ματιού, καθώς και το προσκύνημα στον τάφο του αγίου Φήλικος στη Νόλα της Καμπανίας, αλλά κυρίως η σωτήρια επιρροή του Δελφίνου, επισκόπου του Μπορντώ, συνέβαλαν να συνειδητοποιήσει τη ματαιότητα του κοσμικού βίου και να στραφεί προς τον Θεό. Βαπτίσθηκε στη Νόλα το 389 από τον Δελφίνο και άρχισε αμέσως να διάγει ασκητική πολιτεία και να απομακρύνεται από τα αγαθά τού κόσμου τούτου.

Εγκαταστάθηκε στην Ισπανία επί τέσσερα έτη, όπου χειροτονήθηκε πρεσβύτερος παρά την θέλησή του στη Βαρκελώνη, μετά από τις πιέσεις του λαού που θαύμαζε τις αρετές του (393). Κατά την παραμονή του αυτή ο θάνατος του νεογέννητου γιου του εμβάθυνε την μεταστροφή του και την αποταγή του από τον κόσμο και άρχισε να σκορπίζει την περιουσία του για να αποκτήσει τα ουράνια. «Με όλα μου τα πλούτη», έγραφε, «εξαγόρασα το δικαίωμα να φέρω τον σταυρό μου· με όλα τα επίγεια αγαθά μου πλήρωσα την ελπίδα του ουρανού· γιατί η ελπίδα και η πίστη αξίζουν περισσότερο από τα πλούτη της σαρκός». Επιστρέφοντας κατόπιν στην Ακουιτανία ελευθέρωσε τους δούλους του, άνοιξε τις αποθήκες του στους φτωχούς και χρησιμοποίησε τα χρήματα από τις πωλήσεις των γαιών του και των σπιτιών του στην εξαγορά αιχμαλώτων και στην αρωγή των απόκληρων.

Από εκεί μετέβη στο Μιλάνο, όπου συνάντησε τον άγιο Αμβρόσιο (7 Δεκ.), τον οποίο θεωρούσε πνευματικό πατέρα του και εν συνεχεία στη Ρώμη, όπου ο θαυμασμός που έδειξαν στο πρόσωπό του πολλοί για τη μεταστροφή του επέσυρε επάνω του τον φθόνο ορισμένων μελών του ανώτερου κλήρου, αφού ακόμη και ο ίδιος ο πάπας τον δέχθηκε με ψυχρότητα. Όσο για τα μέλη της αριστοκρατίας που είχαν παραμείνει ειδωλολάτρες, θεωρούσαν αυτή την μεταστροφή ως ακρότητα και κατηγορούσαν τον Παυλίνο ότι είχε στερήσει από το Κράτος τις υπηρεσίες του.

Παρά το γεγονός ότι ο άγιος κατακρίθηκε από όλους τους κοσμικούς, εγκωμιάσθηκε από τους ανθρώπους του Θεού: ο άγιος Μαρτίνος έλεγε γι’ αυτόν ότι ήταν ο μόνος άνθρωπος στον κόσμο που εφάρμοσε πλήρως στην πράξη τα ευαγγελικά προστάγματα και ο άγιος Ιερώνυμος του έγραφε για να του επιδαψιλεύει συμβουλές για την ασκητική πολιτεία.

Ο άγιος Παυλίνος αποσύρθηκε τότε στη Νόλα, όπου οργάνωσε κοντά στον ξενώνα, τον οποίο είχε ανεγείρει για τους φτωχούς προσκυνητές κατά το πρώτο του προσκύνημα, μία αδελφότητα ασκητών. Η σύζυγός του, με την οποία ζούσε μετά τη μεταστροφή του σαν αδελφός με αδελφή, εγκαταστάθηκε εκεί κοντά για να τον βοηθά στα φιλανθρωπικά του έργα. Απογυμνωμένος από υπάρχοντα, φορούσε χιτώνα από τρίχες καμήλας, έτρωγε το βράδυ ψωμί με χόρτα και λαχανικά και επιδιδόταν με ακρίβεια στις προσευχές και στους ύμνους κατά τη νύχτα όπως και κατά την ημέρα.

Κάθε χρόνο, στις 14 Ιανουαρίου, έρχονταν εκεί πλήθη προσκυνητών για να

εορτάσουν τον άγιο Φήλικα στη μεγάλη βασιλική που είχε ανεγείρει ο Παυλίνος, μαζί με βαπτιστήριο και πολλά οικοδομήματα προς εξασφάλιση φιλοξενίας. Η φήμη όμως του ανθρώπου του Θεού προσείλκυε επίσης και επισκέπτες, ευσεβείς αριστοκράτες και ασκητές, όπως η αγία Μελάνη η Πρεσβυτέρα και κατόπιν η εγγονή της Μελάνη η Νεωτέρα (31 Δεκ.).

Ο αποτραβηγμένος και αυστηρός βίος δεν απέτρεπε, ωστόσο, τον Παυλίνο από την ποιητική δραστηριότητά του, συνέχισε δε να διατηρεί εκτενή αλληλογραφία με τους μεγάλους ανθρώπους της Εκκλησίας του καιρού του, συγκεκριμένα τον άγιο Αυγουστίνο, τον άγιο Αμβρόσιο και τον άγιο Σουλπίκιο Σεβήρο, όπως και με υψηλά πρόσωπα της Γαλατίας και της Ρώμης στα οποία ενέπνεε τις ευαγγελικές αρετές.

Το 409 χειροτονήθηκε επίσκοπος Νόλης και υποχρεώθηκε να ασκήσει το αξίωμά του σε μία περίοδο ιδιαίτερα ταραγμένη. Τον επόμενο χρόνο, μετά την κατάληψη της Ρώμης, οι βάρβαροι διείσδυσαν μέχρι τη Νόλα και συνέλαβαν τον άγιο επίσκοπο, ο οποίος, στερεωμένος από μία εμφάνιση του αγίου Φήλικος, τους αντιμετώπισε με γενναιότητα. Στην φυλακή ανέπεμψε την προσευχή αυτή: «Κύριε, κάνε να μη βασανιστώ ούτε για τον χρυσό μου ούτε για τα χρήματά μου, γιατί Εσύ γνωρίζεις πού βρίσκονται όλα τα αγαθά μου». Λέγεται μάλιστα ότι παραδόθηκε για να γίνει δούλος στους βαρβάρους ώστε να εξαγοράσει τον γιο μιας φτωχής γυναίκας.

Συνοψίζοντας τη δραστηριότητά του ως ποιμένος, ο βιογράφος του αναφέρει: «Δεν φρόντιζε να τον φοβούνται, αλλά μελετούσε πώς να τον αγαπούν όλοι. Καθώς δεν τον άγγιζαν οι ύβρεις εναντίον του, τίποτε δεν ήταν ικανό να τον οργίζει. Δεν διαχώριζε την ευσπλαγχνία από τη δικαιοσύνη, κι αν ήταν υποχρεωμένος να τιμωρήσει, το έκανε σαν πατέρας που εκπαιδεύει. Ο βίος του ήταν το υπόδειγμα όλων των καλών έργων και η υποδοχή του παραμυθία όλων εκείνων που δοκιμάζονταν. Κανείς δεν απομακρυνόταν από αυτόν χωρίς την επιθυμία να τον πλησιάσει πάλι, και κανείς δεν είχε την ευτυχία να του μιλήσει, δίχως την επιθυμία να μην τον αποχωριστεί». Ακόμη και οι αυτοκράτορες τον εκτιμούσαν τόσο που τον κάλεσαν σε μία Σύνοδο που έγινε στη Ραβέννα, προκειμένου να επιλέξει ανάμεσα σε δύο υποψήφιους για την διαδοχή του πάπα Ζωσίμου (419).

Όταν έφθασαν οι τελευταίες ημέρες του αγίου, ενώ υπέφερε από σοβαρή ασθένεια στο πλευρό, εμφανίσθηκαν σε αυτόν ο άγιος Ιανουάριος και ο άγιος Μαρτίνος για να του αναγγείλουν ότι η λύτρωσή του δεν θα αργούσε. Τέλεσε την θεία Λειτουργία σε θυσιαστήριο που ανήγειραν κοντά στο κρεβάτι του, μαζί με δύο επισκόπους που είχαν έλθει να τον επισκεφτούν, και κάλεσε να μεταλάβουν όλους τους μετανοούντες στους οποίους είχε στερήσει τη θεία Κοινωνία. Κατόπιν απηύθυνε φλογερή προσευχή στον Θεό με τα χέρια υψωμένα στον ουρανό. Χάρις στα χρήματα που είχε φέρει από θεία Πρόνοια ένας ιερέας μπόρεσε να πληρώσει το χρέος που είχε συνάψει για να φτιαχτούν ρούχα για τους φτωχούς και αφού αποχαιρέτησε τον κλήρο του με ευχές

για ειρήνη, παρέδωσε την ψυχή του στον Κύριο τη νύχτα της 22ας Ιουνίου 431. Τα τίμια λείψανά του βρίσκονται σήμερα στον καθεδρικό ναό της Νόλας.

(Από το βιβλίο: "Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας", υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Ιούνιος, 22. Εκδόσεις "Ίνδικτος")

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*